

URZĄD MIEJSKI W RABCE-ZDRÓJU

34-700 Rabka-Zdrój, ul. Parkowa 2

tel. 18 26-92-000, 18 26-76-440, fax 18 26-77-700

e-mail: urząd@rabka.pl, strona www: www.rabka.pl

NIP : 735-10-06-084, REGON: 000529166,

PKO BP S.A. Nr: 10 1020 3466 0000 9502 0004 3380

Znak sprawy: IRG.271.42.2024

Rabka-Zdrój, 24.09.2024 r.

Do wszystkich zainteresowanych

Dotyczy postępowania pn.: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości z terenu Gminy Rabka-Zdrój w 2025 roku – II postępowanie”.

Burmistrz Rabki – Zdroju – Zamawiający w wyżej wymienionym postępowaniu przetargowym – działając na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1320, z późn. zmian.) – ustawa Pzp, w związku z pytaniami dotyczącymi treści SWZ jakie wpłynęły do Zamawiającego od Uczestnika postępowania udziela odpowiedzi na zadane pytania.

Pytanie nr 1:

W § 3 ust. 14-17 wzoru umowy Zamawiający wskazał, że:

14. „Zgodnie z art. 439 ustawy Pzp wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy może podlegać waloryzacji w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia. Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost dających się wyodrębnić i ustalić cen lub kosztów, jak i ich obniżenie, względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie. Waloryzacja ta będzie dokonywana z zachowaniem następujących zasad i w następujący sposób:

a) waloryzacja wynagrodzenia może nastąpić po raz pierwszy po upływie 3 miesięcy licząc od daty rozpoczęcia wykonywania Umowy, w taki sposób że początkowym terminem ustalenia zmiany wynagrodzenia jest pierwszy dzień przypadający po upływie pełnych 3 miesięcy obowiązywania umowy,

b) waloryzacja dokonywana będzie w okresach kwartalnych, w których może następować zmiana wynagrodzenia Wykonawcy,

c) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, uprawniający strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia nie może być mniejszy niż 15% dotychczasowego poziomu cen ryczałtowych określonych w §3 ust. 1.

d) waloryzacja dokonywana będzie w oparciu o ogłaszany w komunikacie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu kwartalnym.

e) waloryzacji, podlega pozostała do wypłaty część Wynagrodzenia należnego Wykonawcy tj. część wynagrodzenia należna za usługi wykonane w kolejnym okresie, w którym waloryzacja następuje.

f) waloryzacji podlegać będą ceny ryczałtowe usług Wykonawcy oraz związana z ich zmianą wysokość wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §3 ust. 1.

- maksymalna wysokość zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §3 ust. 1 jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian w wysokości wynagrodzenia wynikających z dokonywania waloryzacji nie może przekroczyć wartości 7,5 % wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §3 ust. 1 umowy z chwili jej zawarcia.

15. Strona umowy żądająca zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, przedstawia drugiej Stronie odpowiednio uzasadniony wniosek, nie później niż do 30 dnia od daty publikacji komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zawierający dokładny opis proponowanej zmiany wraz ze szczegółową kalkulacją kosztów oraz zasadami sporządzenia takiej kalkulacji.

Wniosek musi zawierać dowody jednoznacznie wskazujące, że zmiana cen materiałów lub kosztów o ponad 15% w stosunku do cen lub kosztów obowiązujących w terminie składania oferty, wpłynęła na koszty wykonania zamówienia,

16. W terminie 14 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa powyżej, Strona umowy, której przedłożono wniosek, może zwrócić się do drugiej Strony z wezwaniem o jego uzupełnienie, poprzez przekazanie dodatkowych wyjaśnień, informacji lub dokumentów; wnioskodawca zobowiązany jest odpowiedzieć na wezwanie wyczerpująco i zgodnie ze stanem faktycznym, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Strona umowy, której przedłożono wniosek, w terminie 14 dni od otrzymania kompletnego wniosku, informacji i wyjaśnień, zajmie pisemne stanowisko w sprawie; za dzień przekazania stanowiska, uznaje się dzień jego wysłania na adres właściwy dla doręczeń pism odpowiednio do Zamawiającego lub Wykonawcy. Jeżeli zostanie wykazane, że zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia uzasadniają zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, Strony umowy zawrą stosowny aneks do umowy, określający nową wysokość wynagrodzenia Wykonawcy.

17. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 14 -16, w terminie 30 dni od daty zawarcia z Zamawiającym aneksu, o którym mowa w ust. 16 zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł on umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 439 ust. 5 ustawy Pzp”.

Tak uregulowana klauzula waloryzacyjna jest niezgodna z przepisami art. 439 ustawy pzp i dlatego wnoszę o zmodyfikowanie postanowień wzoru umowy w taki sposób, aby uzyskały następujące brzmienie:

14. Zgodnie z art. 439 ustawy Pzp wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy może podlegać waloryzacji w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost dających się wyodrębnić i ustalić cen lub kosztów, jak i ich obniżenie, względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie. Waloryzacja ta będzie dokonywana z zachowaniem następujących zasad i w następujący sposób:

g) waloryzacja wynagrodzenia może nastąpić po raz pierwszy po upływie 3 miesięcy licząc od daty rozpoczęcia wykonywania Umowy, w taki sposób że początkowym terminem ustalenia zmiany wynagrodzenia jest pierwszy dzień przypadający po upływie pełnych 3 miesięcy obowiązywania umowy,

h) waloryzacja dokonywana będzie w okresach kwartalnych, w których może następować zmiana wynagrodzenia Wykonawcy,

i) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, uprawniający strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia nie może być mniejszy niż 2% dotychczasowego poziomu cen ryczałtowych określonych w §3 ust. 1.

j) waloryzacja dokonywana będzie w oparciu o ogłaszany w komunikacie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu kwartalnym.

k) waloryzacji, podlega pozostała do wypłaty część Wynagrodzenia należnego Wykonawcy tj. część wynagrodzenia należna za usługi wykonane, w czasie od daty złożenia wniosku o waloryzację;

l) waloryzacji podlegać będą ceny ryczałtowe usług Wykonawcy oraz związana z ich zmianą wysokość wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §3 ust. 1.

- maksymalna wysokość zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §3 ust. 1 jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian w wysokości wynagrodzenia wynikających z dokonywania waloryzacji nie może przekroczyć wartości 7,5 % wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §3 ust. 1 umowy z chwili jej zawarcia.

15.Strona umowy żądająca zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, przedstawia drugiej Stronie odpowiednio uzasadniony wniosek, nie później niż do 30 dnia od daty publikacji komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zawierający dokładny opis proponowanej zmiany wraz ze szczegółową kalkulacją kosztów oraz zasadami sporządzenia takiej kalkulacji.

Z uwagi na fakt, że Wniosek musi zawierać dowody jednoznacznie wskazujące, że zmiana cen materiałów lub kosztów o ponad 2% w stosunku do cen lub kosztów obowiązujących w terminie składania oferty, wpłynęła na koszty wykonania zamówienia,

16.Z uwagi na fakt, że Strony określiły mechanizm waloryzacji oparty na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu kwartalnym, który jest urzędowo ogłaszany, w przypadku jego wzrostu, nie jest konieczne przedstawianie dalszych dowodów na zaistnienie wzrostu kosztów.

Zadaniem strony, która składa wniosek o waloryzację jest rzetelne przedstawienie kalkulacji ceny, która odpowiadać będzie całemu procentowemu wzrostowi, jaki określa przyjęty wskaźnik. Strona Umowy, która otrzyma wniosek o waloryzację wynagrodzenia zobowiązana będzie w ciągu 7 dni do udzielenia odpowiedzi czy wyraża zgodę na waloryzację, czy wymaga uzupełnienia wątpliwości, brak stanowiska Strony w terminie 7 dni Strony Umowy uznają za wyrażenie zgody na wnioskowane warunki waloryzacji opisane we wniosku waloryzacyjnym. W przypadku wystąpienia wątpliwości co do zakresu wniosku waloryzacyjnego w ciągu 7 dni od jego otrzymania Strona Umowy zobowiązana była do wskazania jakich informacji jeszcze potrzebuje, aby uwzględnić wniosek lub wskazać wątpliwości, na które druga Strona Umowy musi odpowiedzieć w ciągu 7 dni od daty otrzymania pisma z tymi informacjami. Po przedstawieniu szczegółowych wyliczeń, Strony umowy zawrą stosowny aneks do umowy, określający nową wysokość wynagrodzenia Wykonawcy, który obowiązywać będzie od daty złożenia wniosku waloryzacyjnego. odmowa wyrażenia zgody na waloryzację wymaga szczegółowego uzasadnienia faktycznego na piśmie.

17. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 14 -16, w terminie 30 dni od daty zawarcia z Zamawiającym aneksu, o którym mowa w ust. 16 zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł on umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 439 ust. 5 ustawy Pzp.

Powyższa zmiana wzoru umowy ma swoje uzasadnienie wynikające z faktu, że celem wprowadzenia do ustawy Pzp art. 439 ustawy pzp, czyli obowiązku umieszczania w umowie klauzuli waloryzacyjnej jest to, że działanie Zamawiającego musi uwzględniać nie tylko jego interes gospodarczy, ale także realizować cel, jakim służy wprowadzenie klauzul waloryzacyjnych do kontraktu. Zamawiający w każdym przypadku powinien więc wziąć pod uwagę znane mu (w momencie przygotowania postępowania) warunki rynkowe, które obecnie są bardzo niestabilne. W tych warunkach, mając na uwadze choćby poziomy inflacji, ograniczenia możliwości zmiany wynagrodzenia od zaistnienia wzrostu cen i kosztów o więcej niż 15%, powoduje, że waloryzacja wynagrodzenia jest w zasadzie niemożliwa – pozorna. Wzrost wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu kwartalnym o więcej niż 15 % przy tak wysokiej inflacji jaką notowano w Polsce i na świecie w ostatnich latach, powodowałby stwierdzenie zjawiska katastrofy ekonomicznej, co na szczęście w chwili obecnej jest nieprawdopodobne. Dlatego aby realnie możliwe było zastosowanie klauzuli waloryzacyjnej konieczne jest ustalenie takich zasad – w szczególności – progu, od którego rzeczywiście intencja ustawodawcy wyrażona w przepisach pzp mogłaby być zrealizowana. Wobec powyższego, mając na uwadze 12 miesięczny okres realizacji zamówienia wnosimy o zmianę postanowienia jak wyżej wskazano, na takie które spowodują możliwość działania mechanizmu waloryzacji (jaki proponujemy - a jakiego brak w postanowieniach wzoru Umowy) w sposób zgodny z art. 439 ustawy pzp. Mając na uwadze aktualną sytuację gospodarczą, tak ustalony jak w obecnym brzmieniu § 3 wzoru umowy, próg waloryzacji na poziomie 15% nie zapewnia realizacji celu jaki ma spełniać prawidłowo ustalona klauzula waloryzacyjna. Wykonawca w konsekwencji wnioskuje, aby waloryzacja miała charakter niejako automatyczny, tj. stawki za realizację usług były kwartalnie aktualizowane zgodnie ze zmianą ceny materiału lub kosztu lub wzrostu wskaźnika, który po przekroczeniu 2% z automatu uprawnia Strony do waloryzacji wynagrodzenia tyle razy, ile razy wskaźnik przekroczy ustaloną 3% wartość w trakcie trwania kontraktu.

Odpowiedź na pytanie nr 1:

Zgodnie z SWZ oraz zgodnie z niniejszymi odpowiedziami. Zamawiający nie zmienia zapisów wzoru umowy.

Pytanie nr 2:

W odniesieniu do postanowień § 2 pkt 2 i §11 ust. 1 pkt 12) wzoru umowy wskazujemy, że Zamawiający w taki sposób ukształtował postanowienia dokumentacji Postępowania, że nie ulega najmniejszej wątpliwości, że przeniósł na Wykonawcę pełną odpowiedzialność jaką Zamawiający może ponieść za nieosiągnięcie poziomów recyklingu zgodnie z art. 9z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w ramach Umowy. W ocenie Wykonawcy Zamawiający dokonał, kształtując w ten sposób postanowienia SWZ, obciążenia Wykonawcy w rzeczywistości wyższą niż ustawowo przypisaną Gminie odpowiedzialnością za nieosiągnięcie poziomu recyklingu. Takie działanie Zamawiającego jest wyrazem naruszenia przepisów art. 433 ust. 2 ustawy pzp w związku z art. 431 ustawy pzp. Zgodnie z uzasadnieniem do wprowadzenia regulacji dot. art. 433 ustawy Pzp Ustawodawca podał: „Skutkiem tego przepisu jest jasna dyrektywa dla zamawiających, aby postanowień umownych nie kształtować w sposób rażąco nieproporcjonalny, a co za tym idzie nie przerzucać wszystkich ryzyk realizacji zamówienia na wykonawcę”. Wprowadzenie tej zasady nie ma na celu uniemożliwienia zamawiającym takiego ukształtowania treści umowy, który jest uzasadniony specyfiką, rodzajem, wartością, sprawną realizacją zamówienia, a jedynie eliminację postanowień umowy rażąco naruszających interesy wykonawców. Wykonawcy mający zastrzeżenia do zaproponowanych postanowień umownych będą mogli je zweryfikować przez skorzystanie z odwołania w tym zakresie”.

W tym miejscu pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że Krajowa Izba Odwoławcza wyroku KIO z dnia 6 lutego 2024 r. w sprawie o sygnaturze KIO 102/24 oraz w sprawach pod sygnaturą KIO 324/23 z 20 listopada 2023 r. i KIO 3176/23 z 21 listopada 2023 r., uznała, że: „Reasumując, w świetle poczynionych wyżej ustaleń Izba stwierdziła, że Zamawiający poprzez obciążenie wykonawcy karą umowną w wysokości odpowiadającej ewentualnej karze pieniężnej nakładanej na gminę, niezasadnie przerzucił w całości ryzyko kontraktowe związane z nieosiągnięciem wymaganych poziomów recyklingu na wykonawcę”.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że Zamawiający przewidział kary umowne w wysokości odpowiadającej karom pieniężnym, jakie mogą być na niego nakładane w razie nieosiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu (art. 9z ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Sytuacja Zamawiającego i wykonawcy realizującego niniejsze zamówienie nie jest jednak taka sama. Powody wskazujemy poniżej, a wynikają one m. in. z:

1. Wpływ wprowadzonego systemu kaucyjnego na możliwości Wykonawcy w osiągnięciu wymaganych poziomów recyklingu:

Po pierwsze, zgodnie z obecnie przewidywanymi zasadami funkcjonowania systemu kaucyjnego odpady objęte tym systemem Zamawiający będzie mógł wliczyć sobie do poziomu recyklingu, podczas gdy wykonawca nie będzie miał takiej możliwości. To powoduje, że w przypadku Zamawiającego ryzyko nieosiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, a w efekcie — bycia obciążonym karą pieniężną, jest znacznie mniejsze niż w przypadku wykonawcy.

Obowiązek wprowadzenia systemu kaucyjnego w Polsce nakłada ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1852). Od 1 stycznia 2025 roku ma zacząć obowiązywać system kaucyjny w Polsce. System kaucyjny obejmuje jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 litrów, szklane butelki wielokrotnego użytku do 1,5 litra oraz metalowe puszki o pojemności do 1 litra. Zatem wszystkie te rodzaje odpadów, które to frakcje odpadów pozwalają na „wysoki poziom recyklingu”. Przedsiębiorcy będą musieli osiągać określone poziomy selektywnego zbierania opakowań (90% od 2029 roku).

Nowy porządek prawny ma ogromny wpływ na możliwość osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu przez Wykonawcę świadczącego usługę odbierania, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych ponieważ Wykonawca straci możliwość wliczania odpadów z oddanych do odzysku tworzyw sztucznych, wg danych statystycznych z 2023 r.:

1) masa PET (wyłącznie butelki plastikowe) na rynku Polskim to od 200 000 Mg do 297 000 Mg rocznie;

2) masa metali – masa puszek aluminiowych ok. 60 000 mg rocznie;

3) masa szkła 100 000 Mg rocznie (rzeczywista ilość to 525 000 Mg, ale po korekcie związanej z koniecznością uwzględnienia wyłącznie zwrotnych opakowań szklanych do systemu kaucyjnego przyjmuje się 100 000 Mg);

Jak widać z powyższego Wykonawca usługi nie będzie mógł, jak dotychczas:

a) przekazać ww odpadów do instalacji w celu poddania ich recyklingowi i uzyskać z tego źródła poziomu recyklingu (ilość odpadów wchodzących w system kaucyjny realnie zostanie usunięta ze strumienia odpadów odbieranych przez Wykonawcę, czyli zmniejszy się możliwość Wykonawcy w uzyskaniu poziomu recyklingu), radykalnie zmniejsza się i jednocześnie staje się niemożliwe po stronie Wykonawcy osiągnięcie wymaganych w SWZ poziomów recyklingu;

b) nie będzie mógł uzyskać wynagrodzenia z tytułu zbytu surowców – co ma wpływ bezpośredni na koszty realizacji usługi,

c) w przypadku utrzymania w SWZ obowiązku zapłaty kary umownej w cenę oferty zmuszony będzie wliczyć ryzyko związane z wysokim prawdopodobieństwem konieczności zapłaty kary za nieosiągnięcie poziomów recyklingu, co znacznie podwyższy koszt realizacji usługi – wyższe ceny ofert dla Zamawiającego;

Wprowadzenie w Polsce systemu kaucyjnego, jak widać z powyższego zestawienia faktów, ma bezpośrednie przełożenie na sposób realizacji usługi dla Zamawiającego – w szczególności w kontekście zrealizowania przez Wykonawcę ustalonego w umowie obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu. Wprost i niezaprzeczalnie wprowadzenie systemu kaucyjnego powoduje, że niemożliwe staje się aby cały obowiązek jaki spoczywa na Zamawiającym w zakresie osiągnięcia poziomu recyklingu mógł być zrealizowany przez Wykonawcę. Zwłaszcza w sytuacji, gdy Zamawiający zrealizowane w ramach systemu kaucyjnego poziomy odzysku może wliczyć w osiągnięte przez siebie poziomy recyklingu a Wykonawca nie może tego uczynić.

Dlatego konieczne jest dokonanie modyfikacji SWZ, w kierunku, który spowoduje dostosowanie postanowień dokumentacji przetargowej do realnych możliwości realizacji usługi.

2. Po drugie, zgodnie z przywołanymi przez Wykonawcę przepisami, tj. art. 9ze ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 189f S 1 pkt 1 k.p.a., Zamawiający może też ubiegać się o zawieszenie, a następnie umorzenie kary pieniężnej za nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu lub o odstąpienie od jej nałożenia, a tym samym może uniknąć tej kary, jeżeli ziszczą się przesłanki zawarte w ww. przepisach (podjęcie działań naprawczych, usunięcie przyczyn nałożenia kary, brak zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska). Powyższe korzystne dla Zamawiającego możliwości, w myśl postanowień projektu umowy, nie wpłyną jednak na podstawę naliczenia kary umownej wykonawcy.

W tym miejscu wskazać należy na szereg obowiązków, które w celu osiągnięcia poziomów recyklingu zrealizować musi gmina – tu Zamawiający, a na jakie nie ma najmniejszego wpływu Wykonawca. Zgodnie z art. 6c ust. 1 u.c.p.g. to Zamawiający jest zobowiązany do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, następnie zgodnie z art. 4 u.c.p.g. rada gminy uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest podstawowym aktem prawnym określającym sposób gospodarowania odpadami w gminie. To Zamawiający sprawuje kontrolę nad wypełnieniem obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalając m.in. zasady nakładania i określania opłaty podwyższonej w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad selektywnej zbiórki odpadów (art. 9u u.c.p.g., art. 6k ust. 3 u.c.p.g.). Wykonawca w tym zakresie nie ma najmniejszej przestrzeni do działania. Skoro to Zamawiający posiada opisane powyżej instrumenty, które mają wpływ na zdyscyplinowanie mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów, które bezpośrednio przekładają się na realizację poziomu recyklingu, to dlaczego Wykonawca obarczony jest pełną odpowiedzialnością za jego nieosiągnięcie. Wykonawca może jedynie dołożyć należytej staranności w celu osiągnięcia tych poziomów a polegać to może na skierowaniu odpadów do możliwie najnowocześniejszych instalacji.

3. Osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu w przypadku, gdy ponad 50% strumienia odpadów odbieranych to odpady zmieszane, dla których poziomy recyklingu osiągnięte przez instalacje komunalne oscylują na poziomie około 3%. Kluczowy, jak pokazuje powyższy przykład, jest wpływ dużego udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu odpadów na poziomy recyklingu. Ponieważ odpady zmieszane, jako frakcja, stanowią ponad połowę strumienia odpadów, to możliwość wysortowania z odpadów zmieszanych – odpadów, które można oddać do recyklera, stanowi o istocie problemu przy uzyskaniu ustalonych poziomów recyklingu. Słaba jakość i niska ilość odpadów „u źródła” ma bezpośrednie przełożenie na możliwość uzyskania poziomów recyklingu, natomiast Wykonawca nie posiada

narzędzi, które są w dyspozycji Zamawiającego (system sankcyjny, tworzenie planów i regulaminów), które mogłyby zdyscyplinować mieszkańców do zwiększenia udziału odpadów selektywnie zbieranych w ogólnym strumieniu odpadów.

4. Abstrahując już od faktu, iż Zamawiający ma ustawowe uprawnienie wliczenia do poziomów recyklingu pochodzących z innych źródeł np. z punktów skupu czy wliczenia kompostu z przydomowych kompostowników czy też wliczenia surowców odebranych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, które aktualnie nie są objęte systemem gminnym, a wytwarzają znaczącą ilość wartościowych surowców. Dodatkowo należy wskazać, iż ilość odpadów przekazana do recyklingu przez pozostałe podmioty z terenu gminy (zbiórki w szkołach, podczas festynów, skupy itp.) jest nieznana Wykonawcy, aczkolwiek jest zdecydowanie znacząca w osiągnięciu wymaganego ustawowo poziomu recyklingu.

W związku z powyższym na mocy kwestionowanych w tym pytaniu postanowień umowy tj. 2 pkt 2 i §11 ust.1 pkt 12 wzoru umowy ryzyko zapłaty kary umownej za nieosiągnięcie przez Zamawiającego wymaganego poziomu recyklingu obciąża jedynie Wykonawcę pomimo, że nawet w przypadku prawidłowego zrealizowania usługi odbioru, zbierania, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu objętego przedmiotem zamówienia, posiadania najnowocześniejszych instalacji i sortowni, Wykonawca może nie osiągnąć ustalonego na poziomie 45% dla roku 2024 poziomu recyklingu i następnych, w kolejnych latach, a skoro tak, to Zamawiający ustanowił karę umowną, która jest niezwiązana z prawidłowym wykonaniem umowy i co więcej nie ma związku z działaniem Wykonawcy.

Bowiem przedmiotem umowy nie jest osiągnięcie poziomu recyklingu – a wykonanie usługi odbioru, i zagospodarowania odpadów komunalnych. Ponadto takie ukształtowanie stosunków w umowie pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą jest sprzeczne z zasadą współdziałania przy wykonywaniu Umowy wynikającą z art. 431 ustawy pzp. W konsekwencji – ponieważ odpowiedzialność Wykonawcy za prawidłowe zrealizowanie przedmiotu umowy kształtować się winna stosownie do odpowiedzialności tego wykonawcy, jaka może być mu z tego tytułu rzeczywiście przypisana, biorąc pod uwagę opisany przedmiot zamówienia, ustalenie kary umownej, jak to uczynił Zamawiający w §11 wzoru umowy, jest nieadekwatna do okoliczności, za które wykonawca ponosi odpowiedzialność i co za tym idzie, jest rażąco wygórowana.

Ponadto postanowienia § 2 pkt 2 i §11 ust. 1 ppkt 12) projektu umowy są sprzeczne z art. 3b i 9z ust. 2 u.c.p.g, albowiem zmierzają do przeniesienia więcej niż całością ryzyk związanych z odpowiedzialnością administracyjnoprawną Zamawiającego na wykonawcę będącego stroną stosunku cywilnoprawnego, co narusza wskazane przepisy prawa.

Wykonawca podkreśla, że w związku z faktem posiadania przez Zamawiającego szeregu opisanych powyżej narzędzi zmierzających do egzekwowania od mieszkańców selektywnej zbiórki odpadów i odpowiednim brakiem takich narzędzi po stronie Wykonawcy, konieczne jest wykreślenie obowiązku zapłaty kary umownej z postanowień umowy. Zgodnie z art. 354 k.c. raz zgodnie z art. 431 ustawy pzp - dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel. Wierzycielem w tym przypadku jest oczywiście Zamawiający a dłużnikiem Wykonawca. W tym wypadku Zamawiający (gmina) przenosi na Wykonawcę swój obowiązek (osiągnięcia poziomu recyklingu), jednak nie mogąc przenieść na Wykonawcę przysługujących tylko Zamawiającemu narzędzi do wyegzekwowania realizacji obowiązku. Skoro zatem Wykonawca zobowiązany ma być do osiągnięcia poziomu recyklingu, to Zamawiający jako jedyny władny do użycia narzędzi do wyegzekwowania jego osiągnięcia ponosi odpowiedzialność za zrealizowanie tego obowiązku w granicach wynikających

z możliwości realnego wpływu na podwyższenie osiągnięcia poziomu recyklingu w wyniku maksymalnego użycia narzędzi przysługujących tylko Zamawiającemu do ich osiągnięcia, bowiem tylko Zamawiający ma możliwość podejmowania działań w jakie wyposażył go ustawodawca, zmierzających do realizacji ustalonych poziomów recyklingu.

Ustanowienie kar umownych za nieosiągnięcie poziomu recyklingu w sposób dokonany przez Zamawiającego, wobec powyższego stanowi o naruszeniu przez niego swobody kontraktowej z art. 3531 k.c., z jednoczesnym naruszeniem przepisu art. 354 k.c., art. 473, art. 471 i art. 483 k.c. Skoro od współdziałania Zamawiającego z Wykonawcą zależy osiągnięcie poziomów recyklingu, to pełna odpowiedzialność za ich osiągnięcie nie może spoczywać na Wykonawcy. Izba w wyroku z dnia 6 czerwca 2018 r. KIO 980/18, KIO 983/18 ustaliła, że:

„Konstrukcja kary umownej przewidzianej art. 483 § 1 k.c. oparta jest na ogólnych zasadach odpowiedzialności odszkodowawczej. (...) Zatem nie można żądać kary umownej, gdy dłużnik obalił wynikające z art. 471 k.c. domniemanie, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. (...) Nie znajduje również uzasadnienia poziom kar umownych, opisanych w § 14 wzoru umowy, gdyż w ocenie Izby ich wysokość jest zbyt wysoka i nieproporcjonalna względem, określonego potencjalnego przewinienia ze strony wykonawcy”. Ewidentnie w omawianym przypadku zachodzi sytuacja, gdy ustanowione w SWZ kary umowne za nieosiągnięcie poziomów recyklingu są zbyt wysokie i nieproporcjonalne do stopnia odpowiedzialności jaki można przypisać Wykonawcy w związku z tym, że to Zamawiający ma w gestii w zasadzie pełnię narzędzi do stymulowania ich osiągnięcia. nawet przy prawidłowej realizacji przedmiotu umowy i jednoczesnym podjęciu najwyższych starań istnieje ryzyko nieosiągnięcia poziomu recyklingu z przyczyn zaniechania przez Zamawiającego czynności, które mają na celu zdyscyplinowanie mieszkańców, szerzenie świadomości dot. sposobu i wagi dla środowiska segregowania odpadów, może dojść do nieosiągnięcia poziomów recyklingu i to Wykonawca – pomimo braku jakiegokolwiek wpływu na tę sytuację – wobec obecnego brzmienia SWZ ponosi wyłączną odpowiedzialność na zasadzie kary umownej. Dlatego w tym miejscu Wykonawca przywołuje Wyrok Izby z dnia 29 października 2018 r. KIO 2085/18, zgodnie z którym: „art. 471 i 473 § 1, 3531 k.c. umożliwiają ustalenie odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika z tytułu niewłaściwego wykonania zobowiązania. Fakt skorzystania przez zamawiającego z przyznanego mu ustawowo uprawnienia kształtowania treści umowy w zakresie kar umownych nie stanowi sam w sobie o nadużyciu zasady swobody umów i naruszeniu zasad współżycia społecznego. Podkreślić należy, że istota prawidłowości zarówno samego ustalenia kary umownej jak i jej wysokości zawiera się w kwestii, czy obiektywnie rzecz biorąc możliwe jest wykonanie zamówienia w warunkach ustalonych i opisanych przez Zamawiającego bez narażenia się na konieczność zapłacenia kary umownej. Jeśli nie jest możliwe wykonanie zamówienia, bądź określonej jego części za którą została ustalona kara umowna to należałoby stwierdzić, że tak ustalona kara umowna naruszałaby zasady prawa zamówień publicznych. Podkreślić należy także, iż podstawą do naliczenia kary umownej jest sam fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, w tym także jego nieterminowe wykonanie.

Mając powyższe na uwadze wnoszę o:

- 1) udzielenie wyjaśnień czy Zamawiający podczas ustalania treści postanowień § 2 pkt 2 i §11 ust. 1 pkt 12) wzoru umowy wziął pod uwagę wskazane powyżej okoliczności,
- 2) jednocześnie wnoszę o usunięcie jako niezgodnych z art. 433 pkt 2 ustawy pzp postanowień umowy zawartych § 2 pkt 2 i §11 ust. 1 pkt 12) wzoru umowy

Odpowiedź na pytanie nr 2:

Zamawiający informuje, że podczas ustalania treści postanowień umownych dochował należytej staranności aby jej zapisy były zgodne z obowiązującym prawem i w ocenie Zamawiającego zapisy § 2 pkt 2 i §11 ust. 1 pkt 12) wzoru umowy nie naruszają art. 433

pkt 2 ustawy Pzp w związku z art. 431 ustawy pzp, w związku z czym nie zmieni/usunie wskazanego zapisu umowy.

Należy tutaj wskazać, że zgodnie z art. 6ka. Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 399):

[Konsekwencje niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych]

1. W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i powiadamia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz właściciela nieruchomości.

2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wszczyna postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, a w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b, za rok, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej, o której mowa w art. 6k ust.

Z powyższego przepisu jasno wynika, że podmiot odbierający odpady jest istotną częścią procesu wyciągania konsekwencji za niedopełnienie obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, a rzetelna realizacja przez Wykonawcę zapisów punktu 17 szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia, przedłoży się na jakość segregacji odpadów przez właścicieli nieruchomości. Jednocześnie Zamawiający informuje, że Wykonawca może wykazać, że niewywiązanie się z obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu było od niego niezależne co wpłynie na naliczenie kary lub jej wysokość.

Ponadto Zamawiający informuje, iż wprowadzenie systemu kaucyjnego od stycznia 2025 r. nie wiąże się ze zmianami zapisów Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz 399) a co za tym idzie nie zmienia się poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych a także sposób jego obliczania.

Wyjaśnienia treści SWZ zostaną dołączone do Specyfikacji Warunków Zamówienia i będą stanowić jej integralną część.

Zamawiający

BURMISTRZ

mgr Leszek Świder

/podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE)